نمره ۲۲۰ ایکنجی دوره

مدیر :
فتحی خوشگنابی
اداره‌سی محلی ستارخان خیابانی

آذربایجان

۵ شنبه ۳۰ خرداد ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایللیک	۱۲۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	۰
۳	۰	۳۰	۰

بو روزنامه آذربایجان دموقرات فرقه سینین اورغانیدیر

آذربایجان بانگی‌نین افتتاحی

دونن ساعت ۳ گون اورتادان صونرا آذربایجان بانگینین آچیلیشی مناسبتیله آذربایجان بانگی طرفیندن دعوت اولونموش طنطنه‌لی بیر یغینجاق تشکیل تاپمیشدی.

بو یغینجاقدا آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین رئیسی آقای پیشه‌وری مفصل بیر نطق سویله‌دیلر که بیز اونون خلاصه‌سین آشاغی‌دا قید ائدیریک :

آقای پیشه‌وری - آذربایجانین اقتصادی حیاتینده بو بانگین تأسیس اولماسی بویوک بیر حادثه‌دیر و منیم فکریمجه بو مالی اوجاق ، تجارتی و صنعتی مؤسسه‌لریمیز بیر چتینلیک‌ایله مواجه اولدیقی موقعده اونلاری هرجور چتینلیکدن قورتاراجاقدیر.

ملی نهضتیمیزدن مقصدیمیز خلقیمیزه خدمت ائتمک ایدی. ملی حکومت قورولان موقعلرده ایران بانک ملی‌سینده یالنیز ۳ ملیون تومن پول وار ایدی ، بیز او وقت گوردیک که بانک ملی‌نین ۱۵ ملیون تومندن آرتیق خلقه بورجی واردیر . بونونلا بیز ، لازمی تدبیرلر گورمکله بانگی ، ورشکست اولماقدان ساخلاییب و بازاردا هرجور اغتشاش و اضطرابی یاراتماسینین قاباغینی آلماغا موفق اولدیق ایندی ایسه مالک و تاجرلریمیزین طلبلرینی ویرمکله امکان یاراتمیشیق.

بیز هرساحه ده اولدیغی کیمی مالی و اقتصاد میدانینده ده چوق سریع بیرصورتده قارشی میزدا اولان اشکاللاری آرادان قالدیریب اصلاحات اوغروندا سریع قدملر گوتوره بیلمیشیک.

بو یولدا جدی قدمیمیز ، بانک لارین ایشه دوشمه‌سی مسئله‌سی ایدی . البته ، بیز خلقدن اجازه سیز هئچ بیر ایش گوره بیلمز دیک ، اما او وقت جدی و جسورانه قدملر گوتورمگه مجبور ایدیک بونا گؤره ایچون داها تاخیر سیز قاباغیمیزدا دوران و موجود اولان اشکالاتی قالدیراراق دولتین اختیارینده اولان بوللاردان بانک لارا ، بانک سپه وفلاحت بانگیا نچه ملیون تومن بورج ویردیک که اونلار فعالیتلرینده هئچ بیر وقفه وجوده گلمه‌سین .

بیز عملده بو کیمی تدبیرلرین مثبت نتیجه‌لرینی گوردیک ...

نهایت طهران ایله موافقت حاصل اولاندان صونرا بیز فکر ایله دیک که آذربایجانین گلیرینین یوزده ۷۵ نی دولت ایله باغلانمیش قرارداد موجبنجه آذربایجانا تخصیص ویریلمیش اولدیغیندا بیز اوندان تجارت ساحه سینده ده استفاده ائتملی ییک . بیز دندیک که آذربایجانداکی مالیات و آیری عایدلر بابیندن ییغیلمیش پوللار آذربایجان بانگی وسیله‌سیله بیر یئرده تمرکز تاپیب و جریانه دوشدیکده اقتصادی حیاتیمیزین سویه سی گوندن گونه یوکسه‌له‌جکدیر. بیله‌لیکله صنایعیمیزه و تجارتیمیزه لایقنجه کومک ائده بیله‌ریک، اونا گوره دولتین ذخیره سیندن ۵ ملیون تومن بو بانگا تخصیص ویردیک. بو ، بویوک بیر مبلغ اولماییب حالدا بونونلا چوق بویوک ایشلر گورمک ممکندیر و ایندیه کیمی بورادا اولان بانک لارا بو قدر بودجه اختصاص ویریلمه‌ییبدیر.

بعضی‌لری فکر ائدیرلر که، بانگین جنبی صورتده قیزیل و گوموش (پشتوانه) سی اولمالیدیر . من فکر ائدیرم که بو ، دوزگون فکر دگیل. بیز ، خزانه سندلری انتشار ویردیکجیز موقعده پشتوانه میز یوخ ایدی. اما اونونلا معامله‌لریمیزی دوزگون بیر یول ایله اداره اولونماسینی چوق آسان بیر شکلده انجام ویردیک.

بقیه‌سی ایکنجی صحیفه‌ده

روس خلقینین بویوک صنعتکاری
ماقسیم غورکی

غورکی‌نین یاراتدیغی‌ ادبی اثرلر خلقدان وطنه‌ده ایشیقلاره دوغری یول گوستریر . بو مقصد یازیچی ایچون اولدوقجا خاص اولمالا برابر، اونی بیر چوق معاصرلریندن آیرماقدادیر. غورکی‌نین یاراتدیغی ادبی اثرلرین اساس خدمتی بوندان عبارتدیر که ، رومانتیزمه میل ائدن و گیتدیکجه بو رومانتیزمی توزوندن رد ائتمگه چالیشان رئالیست غورکی، توز رومانتیزمی سایه سینده بیر طرفدن حیاتی گوزل گوسترمگه، چالیشیر، جسور ، ایگیت، جدلی او ارلار یارادیر ، دیگر طرفدن ده حیاتین اصل حدودینی و نهایت بیز آچی حقیقتلرینی ترنم ائدیردی غورکی خالق چرکین و قارانلیقدا ساحلایان قوروولوشا قارشی عصیان ائدیرک بئنی مسعود گونلرین گوللرین مژده سینی گتیریردی.

۱۸۹۵ نجی ایلده غورکی‌نین مشهور «شاهین نغمه‌سی» اثرینی یازدی . بو رومانتیقا ، یوکسک ولی ومبارزه‌لره دالغالارا حاضرلاشان آزادیخواهلارین رومانتیقاسی ایدی بو نغمه‌لر اوز سرلوحه سی ورومانتیق شکلینده اولان مضمونی ایله او دوریده آزادلیق اوغروندا آپاریلان مبارزه‌نین وضعیتینی و و مبارزه ده مختلف طبقه‌لرین فردلرینین نه‌جور اشتراک ائتمکلری تصویر اولونموشدر. نغمه‌نین مضمونی بئله‌دیر :

کورامال، دالغالارین یوکسک‌لیکلرینه دیرمانیب اورادا رطوبتلی بیر یئرده قیوریلیب دنیزه باخاراق اوزاندی . گوگین یوکسکلیکلرینده گونش پارلاییر، دالغالار ایسه گوگلر قوراق نغمه‌لرینی‌ سوراخیر، آشاغیدا دالغالار قایالارلا چارپیشیردی... بیردن کورامالین دوبرونه بیر یاتمیش اولدوغو قایایا گوگدن پارچالانمیش و قاناتلاری قانلار ایچریسینده اولان بیر شاهین دوشدی... او کیک هایبرتیلارلا یئره دوشرب قوتسیز بیر آجیقلا سینه‌سینی سرت دالغالارا چارپیردی، کورامال دیکسیندی، سرعتله گوزی سورونلدی فقط تئزلیکجه آنلادی که قوشون ایکی، اوچ دقیقه‌لیک عمری قالیبدیر.

او ، پارچالانمیش قوشون یانینا سوروندی، اونون تام گوزلرینین ایچینه قیبلادی.

ـ نه وار اولوروسن؟

شاهین دریندن بیر آه چکیب جواب ویردی: ـ هه اولورم! .. من هرقه یاشادیم... ! من سعادتین نه اولدوغونی بیلیرم!... من قهرمانجا سینا وورشدوم ! ... من گویلری گوردوم... سن اونی یاخیندان بئله گوره بیلمزسن!... آه ، زواللی!

ماقسیم غورکی جوانلیقدا

ـ یاخ گوزل نه‌دیر؟! - بوش بیر شئی... من اورادا نئجه سوروشرم ؟ بورا منیم ایچون چوق گوزلدیر ... ایلیق ورطوبتلی بیر یئر! کورامال آزاد قوشا بئله جواب ویردی وئز توزونه اونون بو سایاقلالارینه گولدی و بئله دوشوندی:

«اوچ‌مین ده، سورونتین ده آخیری بیردیر، هامی یئره ده یاتاجاق، هامو توز اولاجکدیر» فقط جسارتلی شاهین بیردن ـ یره چرپیندی بیر آز دیکلدی و گوزلرینی قایایا گزدیردی و بوتون قوتینی توپلایاراق الم و آغری ایله باغیردی.

ـ اوخ ، بیر ده دفعه ده گویگه یوکسه‌له بیلسه‌ایدیم دوشمنی من ..

بقیه‌سی ایکنجی صحیفه‌ده

داخله خبرلری

کرمانشاه جمعیتلر یندن تبریک تلگرافی

آقای پیشه‌وری جنابلاری ، اوزی آذربایجان روزنامه‌سی ،

بوتون ایراندا دموکراسینی و آزادلیغی تعمیم ائتمکدن اوتری ، آذربایجانین ملی قیامینین موفقیتی و مسالمت یولیله اختلافلارین حل اولونماسینی که ، مرتجعلرین آغزینا بیر محکم یومروق اولدی، جنابینیزین وسیله‌سیله آذربایجانین غیرتلی ملتینه تبریک دییریک . بیتون روزنامه‌سینین هیئت تحریریه‌سی طرفیندن مهدی فرهپور ، کرامت اله حسینه جبهه آزادی طرفیندن سلیمان اعظم زنگنه ، حسین سلمی ، تقی ناطقی ، (حزب توده) نین کرمانشاه ایالتی کمیته سی طرفیندن محسن علوی ، رضا یزدیان ، عبداله طباطبائیان . کارگرلرین ایالتی شورای متحده سی طرفیندن حمید سالمی ، محمدباقر تومنی . اکینچیلر شوراسی طرفیندن مرتضی متوجهی ، حمید احمدائدامی کرمانشاهدا اقامت ائدن آذربایجانلیلار طرفیندن ابراهیم فولادی . غلام خوئی. (توده ایرانیر) کرمانشاه جوانلارتشکیلاتی طرفیندن جواهری عبدالرضا عطائی ـ متوسطه شاگردلری طرفیندن حسین ناظری . مهندسلر سینديقاسی طرفیندن مهندس پزشکپور ، مهندس یداله ابراهیمی زنگنه . کرمانشاه معمارلری طرفیندن شکراله کرندی ان ـ علی محمد افغانی.

اهرده باطریلی رادیو دستگاهی

اهرده سوویت دوستلاری جمعیتی طرفیندن بیر دستگاه باطریلی رادیو اوبه ایجلیب اهالینین استفاده سیندن اوتری ۲۸ خرداددا نصب اولوندی .

عجب‌شیرین محال کندلریندن گلن کندلیلرین عمومی گنیش اجلاسی

خرداد آیینین ۲۰ سنده عجب‌شیر محلی کومیته‌سینین ویردیگی اعلامیه موجبنجه تمام حوزه‌لردن وحومه‌لردن گلن نماینده‌لر ایله عمومی یغینجاق جلسه‌سی تشکیل اولونوب محلی کومیته طرفیندن تشکیلات ایشلرینه راجع لازم اولان گوسترشلر ویریلدیکدن صونرا مرکزی کومیته نین تبریزده ۳ نجی یغینجاق جلسه سینده دوتولان تصمیم وچیخاردیغی قرارلار اوخونوب اونلارین معنی‌لری بیر به بیر نماینده‌لره توضیح ویریلدی و بویوک چیخیشلاردان صونرا بوتون نماینده‌لره ایره آلدیلار که ، تمام دیزجیروده محا-

لینین اهالی‌سی مال و جانیله فرقه‌نین جانباشینده اولدیقلارینی و آزادلیق یولوندا هر بیر فداکارلیغا حاضر اولدوقلارینی عرض ائتدیلر. صونرا مرکزی کومیته‌نین ویردیگی دستوره گوره خرداد آیینین ۱۸ نده خلق قوشونلارینین سیرالاریندا ملی وظیفه‌لرینه انجام ویرمکی عملاً ثبوته یئتیرن حاشیه‌مرگون مرتب قشقه‌سینه تمام کندلردن گلیب اوز وظیفه‌لرینی یئرینه یئتیرمکدن اوتری اوزلرینی عجب‌شیر محلی کومیته‌سینه معرفیت ائدیرلر. خلاصه یغینجاق جلسه‌سی خاتمه تاپدان صونرا محلی فرقه‌مین یئنی تشکیل اولونموش آفتور هیئتی اوسطی ایله ۳ پرده‌لیک (تر بولگوسی) نمایشی معرض تماشایه قویولدی بو نمایشده بوتون فرقه قدر کندلیلریمیز آرودلی ـ گیشیلی تماشایه اشتراک ائتدیلر، بو نمایش بویوک شادلیق و شدتلی آلقیشلارلا خاتمه تاپدی.

همدان دان تبریک تلگرافی

آقای پیشه وری جنابلاری ، اوزی آزادملت ، اوزی آذربایجان روزنامه سی ،

ایران ملتینین آزادلیغی غصبه اولاراق آذربایجان مسئله سینین مسالمتله حل اولونماسی مناسبتیله همدان آزادی خواهلاری سون درجه ده مسرور اولدقلاری اوچون ترتیب ویردکلری بیر طنطنه‌لی مجمع ده حامیسی ایران آزادلیغی و مشروطه سی یولوندا آذربایجان ملتینین فداکارلیقلاریندان ممنونیت اظهار ائدیب جنابینیزین رهبرلیگی آلتیندا موفقیتله نتیجه‌لنن دموکرات فرقه سینین تاریخی قیامی آذربایجان خلقینه و خصوصا سیزه تبریک دییرلر .

(توده ایران) فرقه سینین ولایتی کمیته‌سی دوکتور محمد میرموسی ولایتی (شورای متحده‌سی)

منوچهر فرجی دی

باسمینج و اطراف کندلرده صاحبین جیوانلارینین دباغ خسته‌لیگی رفع اولموشدور

خصوصی مخبریمیزدن :

باسمنج قصبه سینده واطراف کندلرده صاغین حیوانلار آراسندا دباغ خسته‌لیگی بروز ائدن یکیه گوره بوتون مهارت وه ساکنینین حوزه صدرلری جلسه سینین پیشنهادینه گوره فلاحت اداره سینین جدی اقدام و فعالیتی نتیجه سینده مذکور خسته لیگین بوتون بولونه رفع اولماسیندان اوتری باسمینج والطراف کندلرین اهالی‌سی فلاحت اداره‌سینه تشکر ائدیرلر.

مجیدآباد کندینین فرقه عضوی لری نین جد نی سایه سینده بو کندین اسلی خوسا یولو یا قصراولان تقریبا ۳ کیلو متر لیک سطروبه یولونی تعمیر ائدیب اوز کنیدلارینه

اعلان

آذربایجان مجلسینین ۵ نومی اجلاسی یکشنبه گونی بیر آیینن ۲ - سینده تشکیل اولاجاق بوتون وکیللره اطلاع ویریلیر که جلسه‌ده حاضر اولسونلار .

حاجی میرزا علی ـ شبستری

بویوک روس خلقینین بویوک یازیچیسی

ماکسیم غورکی

قهرمان روس خلقینین بویوک یازیچیسی آلکسی ماکسیمویچ پشکوف (ماکسیم غورکی) ۱۸۶۸-نجی ایل مارت آیینین ۲۸-نده نیژنی - نووقورودودا (ایندیکی غورکی شهرینده) کچب بیر عائله‌ده آنا دان اولموشدور.

۵-یاشیندا ایکن آتاسی وفات ایتمیش، کیچیک آلکسی ورنجی اعالاانخانه سینه صاحب اولان بابا-سی قشیرینین یانیندا یاشامیشدور.

۷-یاشینا چاتدیقدا مدرسه‌یه ویرلمیش، لاکین تیجه‌آی اوخودوقدان سونرا چیچک چیخاریب درسی بوراخمیش و بوندان سونرا داها هیچ بیر مدرسه‌ده اوخومامیشدور.

آلکسی ماکسیمویچ ۱۰-یاشیندا ایکن آناسینی دا ایتیرمیش و او وقتدن سرگردان دولانماغا باشلامیشدور.

او، چکمه‌چی دکانیندا شاگرد لیک ایتمیش، «وولقا» گمی‌سینده آشپز یانیندا قاب یویان اولموش، آشپز اونی استعدادلی گوردیگیندن مطالعه‌یه حوسلندیرمیشدور.

آلکسی ماکسیمویچین سرگردان یاشاییشی، اونون ایشله‌دیگی یئر-لری و شغل لرینی تیز - تیز ده-گیشمه سینه سبب اولور.

او، ۱۵-یاشیندا بیر گنج ایکن نیژنی - نووقورود یارمارقاسینداکی (مکره بازاری) تیاتردا ایشله‌میش، سونرا ایسه یارمارقا بنالارینی تعمیر ایتمک ایشینده چالیشمیشدور.

ماکسیم غورکی ۱۸۸۴-نجی ایلین یازیندا نیژنی - نووقورود دان قازانا اوخوماغا گیتمیش، لاکین مدرسه‌یه داخل اولماغا موفق اولمامیشدور.

او، دالاندار، باغبان، چوره‌کچی شاگردی و تیاترونین خور دسته سینده ایشله‌میش و توز یاهایشی اوخوروندا آیاقلا مبارزه ایتمیشدور.

غورکی او زمان خلقچیلر و مارکسیزمین گورکملی نماینده‌لری ایله گوروشور.

قازان شهرینده محصللرین و کارگرلرین انقلابی تشکیلاتلارینا یاخینلاشیر.

همین تشکیلاتلاردا خلقچیلیک و مارکسیزم نظریه‌سی ایله تانیش اولور.

مارکسیزمه‌قایناتلیقی‌دا اوخویور.

۱۸۸۸-نجی ایلده کندلیلر آراسیندا انقلابی تبلیغات آپارماق ایچون کندلره گیدیر.

سونرا یئنی‌دن سرگردانلیق دوری باشلاییر. گاه خزر دنیزینین بالیقچیلیغیندا، گاه گنجه کیتلک چیلیگینده، گاه دمیر یوللاریندا نظارتچی و ترازوچی وظیفه‌لرینده ایشله‌ییر و ۱۸۸۹-نجی ایلین یازیندا نیژنی - نووقورودا قاییدیر.

۱۸۸۹-نجی ایلین اوکتیابر-ینده انقلابچیلیق ایتینه گوره حبس آلینیر و بیر آی دوستاق اولور.

همین ایلین پاییزیندا مشهور یازیچی قارالینقو ایله تانیش اولموش و اونون ادبی مصلحت‌لریندن استفاده ایتمیشدور.

غورکی ۱۸۹۱-نجی ایلین یازیندا روسیه‌نی سیاحت ایتمگه باشلاییر.

او، وولقا بویونجا ایندیکی ستالینقرادا قدر گیدرک اوکراینایا، قریمه، قافقازا گیدیر و یاتیرین اوراسیلارینده تیفلیسه یتیشیر، تیفلیس ده یاشادیغی بیر ایل، بویوک یازیچییا اصیلی تاثیر باغیشلامیشدور. او، دمیریول کارخانالاریندا ایشله‌ین کارگرلرله یاخینلاشیر و بیر نتیجه یولداشلار تبلیغات درنگی تشکیل ویریر و کارگرلر آراسیندا گیزلی سورتده اجتماعی - سیاسی صحبتلر کچیرمیشدور.

۱۸۹۲-نجی ایلین سنتیابریندا تیفلیس ده نشر اولونان «قافقاز» روزنامه سینده غورکینین «ماکار چودرا» آدلی گوزل روماننیک افسانه‌سی چاپ ایدیلمیشدور.

غورکی تیفلیس دن سونرا نیژنی - نووقورود و سامارادا یاشا-یاراق یئنی حکایه‌لر یازیر.

غورکی‌نین ادبی شهرتی سرعتله آرتیر.

۱۸۹۸-نجی ایلین مای آییندان عدتلی و چالیق مذاکره‌لره سبب اولان ایکی جلد «اثرلر و حکایه‌لر» کتابی چاپدان چیخدی.

او زمان غورکی سوسیال - دموکرات تبلیغاتی آپارماقدا اتهام ایدیله‌رک حبسه آلینیر، لاکین چوخ چکمه‌دن آزاد اولونور.

او زمان انقلابچی جوانلار و کارگرلر آراسیندا غورکینین شهرتی او قدر آرتیر که، تزار حکومتی اونی ضررسیز ایتمکده ایچون چاره‌لر آختارماغا باشلاییر: غورکی سورموا کارگرلرینه انقلابی مراجعتنامه چاپ ایتمکده متهم ایدیلره‌ک حبسه آلینیر، سونرا ایسه پولیس نظارتی آلتیندا آرزاماس شهرینه گوندریلیر.

غورکی اورادا ادبی ایشینی دوام ایتدیره‌رک «میشانلار» (قاسد عنصرلر) و «حیاتین دیبینده» پیه‌سلرینی یازیر.

بو پیه‌سلر ۱۹۰۲-نجی ایلده موسکوادا بدیعی تیاتر صحنه سینده اوینانا‌راق، چوخ بویوک موفقیت قازانیر.

تزار حکومتی غورکینی‌ادبی-اجتماعی فعالیته گوره تیز - تیز تعقیب ایدیردی.

۱۹۰۲-نجی ایلین فیورالیندا غورکی علملر آکادمیاسینا فخری آکادمیک سچیلدیگی حالدا ایکی-نجی نیقولاین تاکیدینه گوره سچکیلر لغو ایدیلیر.

حامونین تاپیدیغی یازیچیا قارشی چار حکومتینین بو چیخیشی قاباجیل خیالیلار آراسیندا بویوک حدته سبب اولدی.

۱۹۰۲-نجی ایلده انقلابی سوسیال - دموکراتیا ایله رابطه‌یه گیردی اونلارین اورقانی خارجده بویوک لنینین رهبرلیک ایتدیگی گیزلی «ایسکرا» روزنامه‌سی ایدی.

۱۹۰۳-نجی ایلدن غورکی بولشویک فعالیتی دائرسینه گیره‌رک اونا مادی و تشکیلات جهتدن کمک ایدیر. ۱۹۰۳-نجی ایلین یانواریندان اعتبارا «زنانیه» آدلی مجموعه بوراخاراق توز ادبی هم فکرلرینی اونون اطرافیندا توپلاییر.

غورکی هانلی بازارگونوننده سونرا ۱۹۰۵-نجی ایلین ۹ یانوار حادثه‌لری حقینده مراجعتنامه ترتیب ایدره‌ک ایکینجی نیقولایی «بیر چوخ گادمیزلاری قصددن اولدورن»مکده» تقصیرلندیریر و حامونی «سلطنته قارشی تاخیرسیز ایاندلی و بیرگه مبارزه‌یه» چاغیریر. غورکی حبسه آلیناراق پتروپاولوف قلعه‌سینه سالینیر، لاکین تزار حکومتی آچیق محکمه‌ده اونی محاکمه ایتمکدن قورخاراق خلقین فشاری ایله اونی آزاد ایتمگه مجبور اولور.

بولشویکلر پارتیاسی غورگینین تبلیغات جهتلرینا بویوک اهمیت ویریردی. غورکی فرقه‌نین تاپشیر-یغی اوزره آمریکایا گیدیر و بو سفرینده «آنا» اثرینی یازمیشدور. غورکی بو اثرده بیرینجی اولاراق کارگر حرکاتینین سرعتلی بدیعی ادبیاتدا یاراتمیش. غورکی ۱۹۰۶-نجی ایلده سیاسی مهاجر صفتیله ایتالیادا «کپری» آداسینده یاشاییر و یئنی اثرلر اوزرینده چالیشمادا دوام ایدیر. او، بیر حصه سی «ژوزداه دا (اولدوز)» چاپ ایدیلن و بویوک لنینین یوکسک قیمت ویردیگی «ایتالیا حقینده ناغیللار» آدلی گوزل اثرینی یازیر.

۱۹۰۳-نجی ایلده اونلارلینق آراسیندا دائمی یازیشما باشلاییر، لنین، غورکینین شخصیتینه و استعدادینا یوکسک قیمت ویریردی.

۱۹۱۳-نجی ایلده روسیه‌یه قاییدان وات «اوشاقلیق» آدلی اساسا توز ترجمه‌حالیندان بحث ایده‌ن بویوک حکایه‌سینی یازمیشدی.

۱۹۱۵-نجی ایلین سونوندا غورکینین رهبرلیک ایتدیگی و محاربه علیهینه‌چیخیش اولان «لتوپیس» آدلی مجموعه چیخماغا باشلاییر.

۱۹۱۸-نجی ایلین ایکینجی یاریسیندان باشلایاراق غورکی بویوک بیر حوصله ایله جوان سوویت حکومتینین مدنی قورولوشونا قوشولور.

۱۹۳۱-نجی ایلده غورکی لنین تاکیدینه گوره معالجه ایچون خارجه گیدرک ۱۹۲۸-نجی ایله‌دک اورادا قالیر.

غورکی ۱۹۲۸-نجی ایلده توز وطنینه قاییدیر، اصل آزادیخواه، ریشه‌سی سالمیشدور. مبارز کیمی استعدادینین وارگوجی ایله بویوک سوویت دولتینین محکم-لنمه‌سی اوغروندا یوروولمادان چالیشیر. غورکی توز گوزل عمرینین دالان بوتون ایللرینی چرشدون وگرش اجتماعی-سیاسی فعالیته حصر ایدیر.

بویوک لنین غورکی حقینده بئله یازیر: «غورکی بویوک بدیعی اثرلریله توزینی روسیه و بوتون دنیا زحمتکش حرکاتی ایله سیق علاقه‌لندیرمیشدور.» غورکی بیرده توزینین محاربه‌یه قارشی اولان نفرتیله بوتون دنیادا تانینمیشدور. او همیشه محاربه طرفدارلارینی نفرت آلتینا سالیر. غورکی بشر-یتین دشمنی اولان فاشیزمه قارشی آمانسیز اولماغا چاغیریر.

قهرمان روس خلقینین داهی سوز استادی، زحمتکش خلقلرین عزیز و سئویملی دوستو سوویت حکومتی یولوندا عمرینین آخرینه قدر فداکارلیقلا چالیشمیشدور. غورکی اوزون مدت سوویت اتفا-قینین یازیچیلار جمعیتینین رهبری اولموشدور و بیرچوق اثرلریله بشریته خدمت ایتمیشدور.

۱۹۳۶-نجی ایلین ایون آییندا سوویت خلقینین خوشبخت حیاتینین آلقیشلایان و خرقیسیزده‌شلری بو بویوک انسانین آلوولی قلبینی سوسدیردیلار. سوویت خلقینین آرزو و اورک چیرپینتیسینین افاده‌چی‌سی اولان سئویملی صنعتکاری ئولدورمکله سوویت مدنیتینین اینجه صنعتینی و ادبیاتینی اوچوروما آتماق ایسته‌ین آلچاق دشمنلر حاللاریندا درینددن اشتباه ایتدیلر. غورکی ئولندن سونرا اونون یاراتدیقی اثرلری زحمتکش وترقی پرور بشریتین قلبینه داها درینددن یئرلشدی، مطلوب ایدیلر. قهرمان سوویت خلقی لیدرلیرلیم دلاللارینا توز عزیزینی و غضبینی یاغدیردی.

غورکی ابدی اولاراق آزاد-لیق سئوهن خلقلرین قلبینده محبت حمیدنیکپور

رحیم جادلیکو

بویوک موفقیت

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین رهبرلیگی آلتیندا عمله گلمیش ملی دولتیمیزین گوردیگی ایشلر او قدر بویوکدور که اونی اولدوغو کیمی تصور ایتمک چتین‌دیر. هالی دموکرات فرقه‌سی خلقیمیزین بوتون آرزولارینی یئرینه یتیریر. تولکه‌میز یئنی حیاتدا هر بیر ساحه‌ده ایرلی گئتدیگی کیمی خلقی مدنیته دوغرو آپاران اینجه صنعتمیز دخی چوق قاباغا گلمیشدور. آز بیر زماندا تشکیل تاپمیش آذربایجان دولت تیاتری خلقیمیزی مدنیته دوغرو سوق ایدیر. یئنی حاضرلادیغی «آنامین کتابی» تیاتر اهالیسی ایچرسینده بویوک بیر وطن‌پرورلیک روحی اویاتدی... همین گوندن خلقیمیز توز تیاترینا علاقه باغلادی. ایندی آرتیق صحنه ایشتلارینی خلق گوردیکجه اونلارا حرمت بسله‌ییر، اونلاری سئویر.

خرداد آیینین ۲۴-نده دولت تیاتروسینین باغی تبریزین مختلف اهالیسی ایله دولی ایدی. هامی‌لوگ‌تکی بویوک اویناندن دانیشیردی.

ساعت ۷ تمام ایدی سالوندا ۶۰۰ نفردن آرتیق تماشاچی وار ایدی لیکن هیچ بیرسس اشیدیلمیردی. هامو گوزلرینی بیرنقطه‌یه تیکمیشدی. ایشیقلار سوندی پرده قابا‌غیندا تیاترین مدیر و رژیسوری آقای صباحی گوروندی. گوروللولی آلقیشلار قوپدی. او آذربایجان دولت تیاترینین مقتدر آکتور و آکتریسالارینین اشتراکیله اوینانسینه باشلاناجاغینی سویلادی‌یه ده آلقیشلار هر طرفی بورودی.

۱ نجی حصه - آذربایجان سرودی دیه خبر ویردی، پرده آچیلدی. سرود باشلاندی هامو آیاغا قالخدی بو منظره بوتون گورنلری حیرته سالمیشدی.

بو گوزل سرود شاعر اعتماد طرفیندن یازیلیب موسیقی‌سی ایسه‌اوستاد زینور جهانگیر، جهانگیراوفیندن. خلق توز سرودینی سئودیگی کیمی اونی یازان و موسیقی‌سینی دوزه‌لدنی دخی سئویر و اونلارا حرمت بسله‌ییر. ایکینجی نمره هدفلر مارشی که آقای بی ریا طرفیندن یازیلیب موسیقی‌سی بنده جهانگیراوفیندیر. حقیقتده تیاترونین موسیقی‌دسته‌سی واور کسترینده اشتراک ایدنلردن تقدیر ایتمک لازمدیر.

بورادا قید ایتمک لازمدیر که هالی وطن موسیقیسینی دوزه‌لدن اسماعیل محمدعلی زاده چوق‌بارت نشان ویرمیشدیر. اونین دوزه‌لتدیگی موسیقی خلقیمیزین الیندن

قالمی ۳-نجی صفحه‌ده

۱۲ نجی عصرلرده آذربایجان

-۱۲-

بو قصیده‌لرادبی بیر اثر کیمی قیمتلی اولماقلا قالیر. عینی زماندا آذربایجان تاریخینین هله آیدینلاشدیریلمامیش صحیفه‌لرینی ۱۱ نجی عصرین بعضی حادثه‌لرینی گوسترمک ایچونده قیمتلی معلومات ویریر.

قطرانین بوزه قدر گلیب چاتان شعرلری ایچریسینده ۱۰۴۳ نجی ایلده باش ویرمیش تبریز زلزله‌سینه حصر ایتدیگی مصراعلاردا اونین وطنه‌اولان یوکسک محبتی عکس‌اولونموشدور:

آسایشده، مالدا، یاخشیلیقدا و گوزه‌للیکده،
دنیا دا تبریزدن گوزل شهر یوخیدی.
اورادا امیر، رعیت، سالار، شرقلی و یوکسک آداملار
هر کس توز آرزوسی ایله مشغول ایدی.
کیمیسی آللها، کیمیسی خلقه خدمت ایدیر.
بیریسی آد آختاریر بیریسی مال آختاریر،
کیمی غزل ایشیدیب، پیاله توتماق ایسته‌ییر.
بیری اوتوبری ایتمکه آت سورور.....
گوندوزلر شیرین سوزلو خواننده‌نین،
گیجه‌لر قارا خالی لارین نغمه‌سینی دینله‌ییر.
تولکه سینین مدنی و وارلی حیاتینی بو سورد نسرنم ایدن شاعر،
اونون زلزله نتیجه‌سینده برباد حالا دوشمه‌سینه قلبا آجیر.
قطران شهرین فاجعه‌سینی کدر و اسف ایله خاطرلاییر:
آلچاقلار اوجا اولدو، اوجالار آلچالدی.
توماوقلار کوله دوندو، داغلار قوم اولدو.
یئر یاریلدی، آغاجلارین دیلی بوکولدو.
دنیزلر هاییریردی، داغلار یئرییردی.

قطرانین بو قصیده‌لری ابوالعلاء، منوچهر فلکی و خاقانی کیمی شاعرلرین یئتیشمه‌سینده، نظامی کیمی جهانشمول صنعتکارین یارانماسیندا مهم رول‌اوینامیشدیر. اونون عاشقانه شعرلری و طبیعت تصویرلری (خزان یاره قیش) ۱۲ نجی عصرده یوکسه‌لن آذربایجان‌مدنیتینین قیزیل دورنده ادبیاتیمیزین انکشافینا خیلی خدمت ایتمیشدیر.

او داش اوره‌کلی دلبرین جور و جفاسیندان
غم اوره‌گیمده اولان، هیچ کیمین‌اوره‌گینده یوخدور.
اوزوم ساری، گوز یاشیم قانلی، اذیتیم چوخ، کامیم آزدیر،
گوزوم یاشلی، آغزیم قورو، صبریم‌قوجا، غمیم جواندیر.
زمانه‌نین گردشیندن منیمله بئله ستم ایتدی.
او گل ایچون پریشاندیر، من دلبرین محبتیندن.
من یار خسته‌سییم او، یار خسته‌سی!
من آیریلیقدان غمدیم، او، خزاندان!

بو غزلده شاعرین یاراتدیغی شدتلی مقابله‌لر، توزیله بلبلن‌مقایسه‌سی ۱۱ نجی عصر ادبیاتی ایچون یئنیلیک اولاراق سامانلار و خزانلار سراینده یوکسه‌لن شاعرلرین بدیعی واسطه‌لرینین تام‌سئاسی ایله فرقله‌نیردی.

قطران گوزل طبیعت تصویر ویرن بیر شاعردیر.
قیرمزی یاقوت یئره قطره‌لر یاغدیردیقدا،
آغاج یوداقلاری یاقوت کیمی تازه بار یئتیردی.
بیر بط و چک حاضرلامیش کیمی،
قمری و قاتی چنار اوزرینده خروشه باشلادی.
گول توریاغا دوست اوزی کیمی گولومسه‌دی.
بولود ایسه گوزوم کیمی زار - زار آغلادی.
باغ ایچینده صبا مشاطه‌لیکله میل ایتدی.
اونون قالیندن آغاجلار گلین کیمی اولدی.
بولودلار سمادا پارچا - پارچا اولدوغو کیمی،
داغلاردا دا قار پارچا - پارچا قالدی.
باغری قارا قیرمزی لاله آچیلدی.
بو گوموش پیاله‌ده ساری زیره‌یئتیریر.
او ایسه اورتاسیندان قاراتوستو قانلان آتشه.
آغاج آیئنه بنفشه‌لر، حاکم قربشینه دوران.
کاسه‌کارلار کیمی یئنلارینی آتلقی سانیش لار.
صحراده میلرچه لاله‌لر آچیلمیشدیر.
ایله بیل مرادده میلرچه شمع یانیر.
لاله یاریاغیداکی شبنم بیر باغ.
سانکه عقیقه شعبه درلر کولموشدر.

شاعرین بهار تصویرینین ترجمه‌سی‌نی ویردیگیمیز بو پارچا آذربایجان کلاسیکلرینین بو بویوک صنعتکاردان نه قدر استفاده ایتدیکلرینی آچیق گوستریر.

بویوك موفقیت

(ایکینجی صفحه‌دن قالیب)

عمله گلن آرزولار اوزه‌رینده قورولموشدور بوگوستریر که ملتیمیزین جوانلاری بویوك استعداده مالك‌دیر و آز بیر زماندا همین محمد علی زاده‌دن دنیا سوه‌ن موسیقی یازیچیسی گؤزلمك اولار.

فرقه‌میز خلقین دیقوسینا قالدیغی ایچون حتما یئنی استعدادلی اوستادلاری میدانه گتیریجکدیر. بیز اگر آیری، آیری کنسرتده اشتراك ایده‌نلرین الده ایتدیگی موفقیتلری قید ایتمك، هر کسده‌ن اول بویوك آلقیشلار آراسیندا وطنیم دیقلاماسیاسینی اوخویان مقتدر آرتیست آقای محمد علی زاده‌نی دیمك لازمدیر. او بو آز پارچالی دیقلاماسیاسیندا بیر داها اثبات ایتدی که اینجه صنعت اوستادی اولماغا لایقدیر. اونون قلبیندن گلن سوزلری هر بیر دقیقه آراسی کسیلمه‌ین آلقیشلارلا قارشیلاندی، اونون حرکت و دانیشیق طرزی تماشاچیلار آراسیندا سئوینجدن عمله گلن گوز یاشلارینا سبب اولدی او بیری طرفدن اوینایانلاردان آقای حیدرزاده و حسن حسین زاده‌نین موزون حرکتلری تماشاچیلاری اؤزلرینه جلب ایتمیشدی بونلار عهده‌لرینه گوتوردیگی وظیفه‌نی اولدوغو کیمی بلکه آرتیق اولاراق ایفا ایدیردیلر، اویله که تماشاچیلار اونلاردان آیریلماق ایسته‌میردیلر. تبریزیم اوخویان مقتدر آرتیست آقای علی اصغر رضوان تماشاچیلارا چوخ‌زیاده بویوك حرمت قازانمیشدیر اونون جاذبه‌دار سسی بوتون ایشیدنلری اؤزونه جلب ایتمیشدیر.

نمره‌لر بیر- بیریندن یاخشی حالدا دوزه‌لمیشدیر، صحنه‌ده استعدادلی و باجاریقلی آرتیستلردن احمد زاده و اسماعیل مردوری گوروندور. اونلار بویوك خلق شاعری صابرین هاپ‌هاپی حقینده فیله توتدیلار. یئنی اوخودوقلاری ماهنیلارین باراده یئنی حرکتلر تماشاچیلاری حقیقتا حیرته سالمیشدی. بونلار دولت تئاتروسونون استعدادلی آرتیستلریندن اولدوقلارینی اثبات ایتدیلر. تماشاچیلارین نظر دقتینی داها دا اؤزونه جلب ایدن (چهره) اویونو ایدی. اوراداکی سولو حصه‌سینی ایفا ایدن سارا خانم حقیقت بویوك تلانته مالك اولدوغونو گؤستردی. اونون ماهر حرکتلری هیچوقت تماشاچیلارین نظریندن آیریلمایردی. کنسرت موفقیتله دوام ایدیردی...

بو زمان سالوندا بویوك بیر هیجان عمله گلدی. بو آلقیش و سئوینج آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین رهبرلرینین سالوندا گورونمه‌سیندن عمله گلمیشدی. مخصوصا اؤز خلقیمیزین سئویملی آتاسی آقای پیشه‌وری و اونون سلاحداشی حرمتلی داخله وزیریمیز دکتر جاوید و ملی مجلسیمیزین صدری آقای شبستری تماشاچیلار آراسیندا بویوك بیر روح یوکسکلیگی عمله گتیردیگی کیمی دولت تئاتروسونون آرتیست و آکتورلاری آراسیندا دا سئوینج روحی دخی اویاندی. خلق اؤز سئویملی رهبرلرینی گوردیکده اونلارا منتدار اولدیغنی اثبات ایتمك چون آتیر. حقیقت آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین یورولمادان چالیشان رهبرلری نماینده ایدی کی خلقیمیزین قلبینده بویوك محبت قازانمیشدیرلار، بلکه گله‌جك نسلین قلبلرینده بئله بیر دائمی محبت قازاناجاق. خلقیمیز اونی مدنیته دوغرو آپاران آذربایجان دموکرات فرقه‌سینه منتدار اولدوغونو بیر داها اثبات ایدیر.

کنسرتین ایکینجی حصه‌سینده قاوال چالان قیزلار دسته‌سی تماشاچیلاری بیرداها اؤزلرینه جلب ایتمیشدی. بو دسته‌ده اوخویانلار لیلا خانم، آنا خانم، سارا خانم داها سونرا تمام تماشاچیلاری حیرته سالان ۱۲ یاشلی عیسی علی زاده بویوك مهارتله اؤز رولارینی ایفا ایدیردیلر. هر دفعه‌لرینده یئنی موفقیت قازاندیقلاری ایچون دفعه‌لرله تماشاچیلار طرفیندن آلقیشلاندیقی کیمی بوتون تماشاچیلارین عادتی اوزره بو دفعه مخصوص اولاراق سئویملی رهبرلریمیزین نظرینی جلب ایتدیگی کیمی طهراندان گلن نماینده‌لرین نظرینی دخی جلب ایتمیشدی. ایندی آرتیق اونلار اؤز گوزلری ایله مشاهده ایدیردیلر که آذربایجان خلقی آز بیر زماندا دموکرات فرقه‌سینین رهبرلیگی آلتیندا نه‌قدر انکشاف ایتمیشدیر.

عیسی علی‌زاده وطن نغمه‌لری بویوك مهارتله ایفا ایدیردی. اونا گوره هیچ بیر تماشاچی اوندان آیریلماق بئله ایسته‌میردی.

(دوئند یاشی لوزاولار) نغمه‌سینی فاطمه خانم ایله عیسی علیزاده اوقدر مهارتله ایفا ایدیردیلر که آراسی کسیلمه‌ین آلقیشلارلا قارشیلاندی، بو دسته‌ده دخی قید ایتمك لازمدیر که حقیقت خانم محمرزاده، آنا خانم، آرغالوسی خانم چوق مهارتله اؤز رولارینی ایفا ایدیردیلر. «اشاره نغمه‌سی» ایفا ایدن محمود حرامئوز سسیله تماشاچیلاری حیرتده بوراخدی. سونرا (آرشین مال‌آلان موسیقلی قومیدیاسیندا) ولی ایله تلی‌نین گوروشونی قید ایتمك لازمدیر. بورادا هر ایکیسی‌نین آرتیق حقیقی تیاتری اوزه‌رینده ایشله‌ین آقای بویوك محمدی، سارا خانم علیزاده گوسته‌ردیلر که اونلار ایله یارلر دیاده اوینایلمیش آرشین مال‌آلاندا اولان ان مقتدر آرتیستلر ایله رقابت ایده‌بیلر. اونلارین چاپ و طبیعی حرکتلری تماشاچیلارین اوزون مدت گوزلریندن آیریلمایردی. اونلار اثبات ایتدیلر که بویوك تلنته مالك بیر آکتور و آکتریسدیرلار. اونلار بونونلا ثبات ایتدیلر که یاقیندا بویوك نام آلاجاقلاری حقلی‌دیرلار. تماشاچیلارین خواهشی اوزه‌رینه آقای ولی زاده وطنیم دقلاماسیاسینی اوخویوب بئنده تماشاچیلار آراسیندا بیر روح اویادیر اونلارا ال چالیرلار داها سونرا آیاغا قالخیب آزادلیقلارینی سوه‌ن نفس لرینه قدر ساقلاماقلارینی بیلدیریرلر. بو دا خلقیمیزین وطنه اولان دونمز علاقه‌سینی اثبات ایدیر.

داها سونرا آذربایجانین خلق آرتیستی عاشق حسین جوان صحنه‌ده گوروندوکده تصویر ایدیلمه‌ین آلقیشلار آراسیندا اؤز یازدیغی شعری ساز ایله اوخویور، اونون سوزلری خلقین قلبیندن قوپدیغی ایچون هر دفعه آلقیشلانیر. حورا سس لری ایله سالونی بیر جانلی هکله‌سالیر، خلق سئوینیر، اونی آلقیشلاییر. رهبره اولان دونمز محبت لرینی افاده ایدیرلر، سئوینجدن جوانلارین گوزلری یاشاریر. بو گئجه‌کی کنسرت بیر داها اثبات ایتدی که خلقیمیزین حرمتینی قازانمیش دولت تیاتروسی خلقی مدنیته دوغرو آپارماقدا بویوك رول اوینامیشدیر.

بو قدر موفقیت نه‌دن عمله گلمیشدیر؟.. بو سئوالا آچیق، بو ساده جوابی ویرمك نتیجه کفایت ایدیر: «بو موفقیت آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین دوزگون رهبرلیگی نتیجه‌سینده عمله گلمیشدیر. فرقه بیز بیزی خوشبخت حیاته دوغری آپاریر.»

بوخاریدا یازیلان تیاترونیسین آرتیستلرین و آکتریسه‌لارین بویوك موفقیتی یولوندا چوق زحمت چکمیش و یورولمادان چالیشمیش تیاتروسونون مدیری رژیسسوری آقای صمد صباحی‌نی قید ایتمك لازمدیر، او بو آخر زماندا اثبات ایتدیگی بویوك رژیسسورلق استعدادینه مالکدیر. او تیاترونی حقلی بیر مدنی اوجاغا دوندرمیشدیر. او آکتور و آکتریسلر آرالاریندا دوغری بیر صمیمیت یاراتمیشدیر که نتیجه‌ده گوستردیگی حرکتلر و ایسته‌دیگی تیپلر اولدوغو کیمی آرتیستلر طرفیندن ایفا اولونور. او ایندی ۳ آی یاریمدار آرتیق نتیجه گوندوز آرشین مال آلان اوپراسینین یئنی‌اوردولوشی اوزرینده چالیشیر. یاقیندا اونون چکدیگی زحمتلر تماشاچیلارین قاریشیندا جانلی اولاراق گؤستریله‌جکدیر. بیز دیدیکلریمیزی عمله گتیردیکمیز ایچون تماشاچیلاری دخی یاردیملاریم اولدوغو کیمی نظردن گئچیره‌جك.

یقیندیرکه خلق طرفیندن بویوك احساساتلا قارشیلانان آرتیستلریمیز و آکتریسلاریمیز داها دوغرو مقتدر رژیسسور صباحی طرفیندن اؤز زحمتلری قارشیسیندا بویوك مکافات آلاجاقلار.

بیزده باشقا اؤلکه‌لرده اولدیغی کیمی لك لار آرتیستلر داها سونرا خلق آرتیستلریمیزله افتخار ایده‌جکیك [illegible] بویوك زحمتلر. قابلعان آرتیستلریمیزین و یئنی [illegible] لاریمیزین و گنج موسیقی یازیچیلاریمیزی ([illegible]) بویوك مکافاتلا تلطیف اولاجاقلارینی گوزله‌ریك.

«آ.» اترندن

اداری اعلان

محترم آبونه‌چیلردن خواهش اولونور اؤز آبونه پوللارینی اداره دفترینه پرداخت ایتسینلر.

اوسکو دموقرات فرقه‌سینی ایشچیلری طرفیندن فداییلره ویریلن هدیه‌لر

		مختاروار	۳۰
		مختار هدایی	۲۰
		عبدالله شرقی	۳۰
آقای یدالله کلانتری	۱۰۰ ریال	حسن صباحی	۳۰
علی طهماسبی	۵۰	خدا یارخدادادی	۳۰
علی‌اکبر صیادی	۷۰	ابراهیم هنرپرور	۳۰
احمد صالح‌پور	۵۰	حسینعلی حطائی	۳۰
حسینقلی نصرتی	۵۰	علی سیدانی	۳۰
رضا قلی ناصحی	۵۰	شمشیری	۳۰
شمس الدین آراسته	۵۰	میرزا کلانتری	۳۰
عباس آراسته	۵۰	جواد ابریشمی	۳۰
محمدقلی شمیز	۵۰	میرعلی‌اصغر ارشمی	۳۰
عباس دام	۶۰	صمد یاوری	۳۰
جعفر علی زاده	۵۰	اسدالله یاغا	۳۰
حسن مرباهی	۵۰	سیف‌الله خیالی	۲۰
محمدحسین مکی	۵۰	باقر یوسفی	۲۰
سعیدپور	۵۰	حسن پورآذر	۱۰
		محمد آذری	۱۰
		عبدالله داشبان	۱۰
		عبدالله زارع	۳۰
		اسدالله حمیدپور	۲۰
		حسین عطائی	۵۰

یازیچیلارا

اداره‌میزه ویریلن مقاله و شعرلر هیچ‌جهتله دالی ویریلمه‌جکدیر.

آبونه چیلر بعزه!

اگر روزنامه‌لرینیز وقتینده چاتماسا اداره‌میزین دفترینه خبر ویرین.

آذربایجان مطبعه‌سی

ماقسیم غورکی

بیرمای

(۱۹۰۶)

«۸»

چکیل، آی آروادا! - دیه چیغیریردی.

یوخاریدان آتاتیا باخان آنا، اونون آیاغی آلتیندا ایکی پارچا اولموش بایراق آغاجینی گوردی. بو پارچالارین بیرینده‌بیر تیکه‌قیرمیزی چیت قالمیشدی.

آنا یئره اگیلیب اونی گوتوردی. افسر آغاجی اونون الیندن قاپیب کنارا آتدی و آیاقلارینی یئره دوگه- دوگه:

- چکیل دیرم!... دیه چیغیردی.

سالداتلارین آراسیندا باشلایان نغمه اطرافه یاییلدی:

«قالخ ای لشله قالماسانمیش!...»

هر شئی فیرلانیر، یرقالانیر، دالغالانیردی هوادا تلغراف سیملرینین باتقین اوغولتوسیا بنزر قالین و ناراحت اوغولتو دورموشدی. افسر کبریه سیجرایب آجیقلی ناریك سسی ایله چیغیردی:

- سینیزی کسین! فلداسفل قرایلوف...

آنا یره قالان، یرقالانین افسر آتدیغی آغاج پارچاسینا یاخینلاشیب‌یه اونی گوتوردی.

- سسا یئنی کس...

نغمه قیرشدی، تیترمدی و قیریلیب سوندی. کیم ایسه آنانین چیگینیندن یاپیشیب، او بیری طرفه چویردی و دالدان ایتلدی:

- یئری، یئری...

افسر:

- کوچه‌نی تمیزله‌یین! - دیه چیغیریردی.

آنا اونه آددیملیقدا یئنه آداملارین سیخ بیر ازدحامینی گوردی اونلار اوغولدایر، میرلدایر، سوت چالیر و کوچه ایله یاواش- یاواش گئری چکیله‌رك حیاطلارا گیریردیلر.

اوزون بیغلی جوان بیر سالدات آنانین یاناشیب دوز اونون قولاغینا:

- چکیل، مامون!.. دیه‌چیغیردی و اونی یانه رووا ایتلدی.

آنا آغاجا دایانا- دایانا گئتمکه باشلادی، اونون آیاقلاری بوکولوردی. یئره ییخیلماماق ایچون آنا اوبیری الیله دیوارلاردان حیرلردن دوتوردی. اونون قاباغیندا آداملار دال- دالی یئریر، یانینجا و دالینجا ایسه سالداتلار:

- چکیلین، چکیلین... دیه- دیه ایرمیله‌ییردیلر.

سالداتلار اونی قاباقلادیلار. آنا دایانیب دالینا باخدی. کوچه‌نین آخرینده حرکه ایله یئنه سالداتلار دوروب میدانچا یولونی کسیردیلر. میدانچا بوش‌ایدی. قاباقدا بوز کیتیلی آداملار یاواش- یاواش خلقین اوزه‌رینه یئریریردیلر.

آنا بیر گئری دونمك ایسته‌دی، لاکین اختیار سیز نه ایره‌لی گئتدی و بوش دونگه‌یه یئتیب اورایا دوندی.

ینه دایاندی. آغیر- آغیر نفسینی آلدی، قولاق آسدی. ایره‌لی ده خلقین اوغولتوسی ایشیدیلیردی.

آنا بایراق آغاجینا دایانا- دایانا ایره‌لی گئتدی. اونی بیردن تر باسدی. او، قاشلارینی اوینادیر، دوداقلارینی تره‌دیردی. ییلینمز سوزلر قیغیلجیم کیمی اونون قلبینده یانیر، آلوولانیر و اوندا بو سوزلری دیمك اوچون قویتلی آرزوسینی یارادیردی...

بو سوزلری قیشقیرماق آرزوسینی یارادیردی... دونگه یئردن، بیره سول طرفه دونوردی. تینین دالیندا آنا بیر یئره توپلاشمیش بیر ازدحام گوردی. بیرینین سسی اوجادان و حدتله دییردی:

- قورو تاپینجاقدن اوتری هیچ کس اونودونی سونگو قاباغینا آتماز!

- تیجه دورموشدیلار، هه! اونلارین اوستونه هجوم ایله یئریدیلر. اونلار ایسه تره‌شمیردیلر. بلی قارداشلار، دوروردیلار. قورخوموز دوروردیلار...

- آفرین، پاشا ولاسوف!..

- پس خوخول؟

- الینی دالیا قوییوب گولور، یاه ستین...

آنا ازدحاما سوخولاراق:

- آی قارداشلار! عزیزلریم! - دیه قیشقیردی.

اونون قاباغیندان احترامله کنارا چکیلدیلر. بیری گولدی:

- بیر باق، بایراق الینده‌دیر! الینده‌کی بایراقدیر، باخ!

باشقا بیر سس حرصله:

- سوس! - دیدی.

آنا گئنیش حرکتله اللرینی آچدی...

- الله خاطرینه قولاغ آسین! سیز هامونیز منه عزیزسینیز، هامونیز بالامسینیز... بیر جسارتله باخین. گوردون نه اولدی؟ بالالاریمیز، اتیمیزدن، قانیمیزدان اولان اولادلاریمیز حق دالینجا گئدیرلر، هامی ایچون! سیزدن اؤتری، سیزین بالالاریزدان اؤتری، اؤزلرینی قوربان ویردیلر...

ایشیقلی گون آختاریرلار. باشقا یاشاییش آرزوسی ایسته‌ییرلر. حق و عدالله دولی یاشاییش... طلب یاخشیلیق ایسته‌ییرلر! اونون اوره‌کی پارچالانیر، سینه‌سی داریلیر، بو غازی قورویوب یانیردی. قلبینین درینلیکینده، هامینی احاطه ایدن بویوك محبت سوزلری یارانیر، دیلینی یاندیریر، اونی داها قوتلی، داها سرعت و آتشله دانیشماغا وادار ایدیردی.

آذربایجان بانکی نین افتتاحی

اول صحیفه‌دن بقیه

بانکین اعتباری اولون معاملاتینین نتیجه‌سیندن آسیلی‌در. بانک، خلقین احتیاجاتینی رفع ایتد. یکسن صونرا، خرش معامله‌لیک نشان ویرمکله خلق اونا اعتماد ائده‌جکدیر. بشتراله، اعتبار آدینا مصرفسیز اولاراق بیر یئرده قالیر، اوندان بانکدا هیچ وجهیله استفاده اولونمور. یالنز معامله‌لر قسمتی‌نده بانکین فعالیتی مؤثردیر. بوجهته بیز گورورک که بیزیم قارشیمیزدا هیچ بیر اشکال اولابیلماز، حتی شخصی تجارت خانه لرده دوزگون ایشله‌دیکلری حالدا خلقین اعتمادینی قازانا بیلرلر.

من فکر ائدیرم که آذربایجان بانکینین تأسیسی اهمیتلی بیر ایشدیر، بیز بو مؤسسه لیین واسطه‌سیله فلاحت بانکینادا کمک ائده بیله‌جکیز، بیز ایندییه کیمی فلاحت بانکینا لایقنجه یاردیم ایتمکه امکان تاپمامیشیق، اما بوندان صونرا اونا لازمی کمک‌لیک ایتمکه امکانیمیز اولاجاقدیر.

ایران بانک ملی‌سی بیزه اوج ملیون‌تومن ملی‌دیر. بیز بونودا آذربایجان بانکینا ویره‌جه‌ییک. بئله‌لیکله آذربایجان بانکینین سرمایه سی ۸ ملیون تومن حدودینده اولاجاقدیر.

بوبانکین تأسیس اولماسیله او بیری بانک‌لاردا فعالیت ایتمکه امکان تاپاجاقلار.

بونلارین آراسیندا بعضی رقابتلر اولارسادا، بو رقابتلر، بانک‌لارین ترقی وتوسعه‌سینه تمام اولاجاقدیر.

اقتصادی حیات و اقتصادی استقلال ملت‌لرین سرنوشتینده ان مهم روللار اوینایر.

پول، اقتصادی حیاتدا انسان بدنینده اولان قان منزله‌سینده‌دیر. بیز سرمایه‌لریمیزی تمرکز ویرمکله خلقیمیزین بوتون احتیاجلارینی قالدیرماغا موفق اولاجاییق.

من اوزون مدت بوندان قاباق میرزا ملکم خانین کتابلاریندان بیرینی اوخویوردیم. او، خارجی اولکه‌لرده سفیر اولدیغی زماندا بعضی اقتصادی کتابلاری مطالعه ایتدیکده اونلارین تأثیری آلتیندا واقع اولدیغی ایچین یازیردی که، یالنیز بانک واسطه‌سیله ایران ملتینی سعادته یتیرمک اولار، ایران بانک سیز هیچ‌وقت آباد اولا بیلمیه‌جکدیر.

منجه ملی نهضتیمیزدن صونرا خلقیمیز بیر بیرلری ایله یاخینلاشیب اجتماعی بیر اخلاقه وحیاته مالک اولموشلار. بو روحی، بیز، هر یئرده افرادین خصوصی واجتماعی حیاتلاریندا تقویت ایتملی‌ییک.

بو بانکین ترقی ایتمه‌سی اوغروندا بوتون جامعه‌میز علاقه گوسترملیدیر، تاجرلریمیز باجاردیقلاری قدر اونی تقویت ایتملی درلر. بوخصوصی بیر مؤسسه دگل، بلکه عمومی، یعنی خلق موسسه سی در. تک فرقه یه و دولتــه عاید اولان بیر ایش ده بیلدر.

من بو بانکین افتتاحنی که خلقیمیزین بیوک موافقیت لریندن در سیزه تبریک دی‌یبرم. و اونی خلقیمیزین اوجاغی وآغ سقالی اولان فرقه‌میزین آدینا افتتاح ایتمکه افتخار ائدیرم.. (آلقیشلار)

آقای پیشه‌وری دن صونرا ایران بانکی‌نین رئیسی آقای فروغ دانیشدیلار:

آقای فروغ - من، آذربایجان بانکینین تأسیسی مناسبتیله سیزی تبریک ائدیرم. آقای پیشه‌وری بانکین اهمیتی باره سینده لازمیجه ایضاحات ویردیلر. بانکین ان مهم ایشی معاملات دان عبارتدیر. بونا گوره بانک موسسه لری نه قدر چوق اولسا او قدر خلقین احتیاجاتی آسانلیقلا قالدیریلاجاقدیر.

بیز ایندییه کیمی لایقنجه بانکلاردان استفاده ائده بیلمه‌میشیک.

ایندی خوشبختانه ملی نهضتیمیز دن بو طرفه آذربایجانین بوتون اجتماعی و اقتصادی شؤونینده لازمیجه دگیشیکلر عمله گلدیگی کیمی فرقه‌میزین رهبرلیگی سایه سینده - بانک‌لاردا دخی لازمی تغییرات عمله گلمیشدیر.

من و منیم یولداشلاریمدا بو بانکا جزئی بیر سرمایه گتیرمیشیک و او دا بیزیم ۱۰-۱۵ ایللیک تجربه لریمیزدن عبارتدیر.

من امید ائدیرم که گله جکده بیز باجاردیغیمیز قدر خلقیمیز، خدمت ایتمک ایچون امکان تاپاجاییق.

یاشاسین آذربایجانین ملی نهضتی! (آلقیشلار)

آقای فروغ دان صونرا آقای صدقیانی و آقای مهندس کلانتری تبریک دلدیلر.

روس خلقینین بیوک صنعتکاری

ماقسیم غورکی

اول صحیفه‌دن بقیه

سینه‌مین یارالارینا سیخیا بدیم.. و او منیم قایس ایچمه ایدی؟ اوخ دویوش معادلی!..

ماهیر حرکت ائتدی و دور لا هازلاراق و چاپشالاری ایله داشلاردان سوروشمک اوچوردما دوغری یونه‌لدی.

او، یاخیلاشدی، قاناتلارینی دوزه‌لتدی، بوتون سینه سی ایله بیرآه چکدی، ایسه‌دی اوچون آنجاق ممکن ایده بیلمه دی‌طاقتدن دوشموشدی.

گوزلرینی یارلادی وآشاغی یووارلاندی، دنیزه دوشدی.

دنیز دالغالاری حزین مرهلر ایله داشلارا چارپیردی.. وقوشون تولوسی دنیز پرشانلاریندا گورونمه‌یئردی.

گورلمال ایسه اوزانب اورهون تولوموتی و اوتین گوگیره قارشی اولان عشقینی دوشونوردی. و اوز اوزونه:

«او ئولمز شاهین بو اوجسوز بوجاقسیز بوشلوقدا نه گورموشدی؟ نه ایچون اونین کیمی لر ئولدکن گوگلره اوچماغا قارشی اولان اوزسموگیریله روحی اوتدیریرلار؟ اونلار اورادا نه گورموشلر.

من بیر گوگه آتیلمادیم! بونلاری اوگرنه بیلردیم.»

گورلمال دیدی و ایله‌ده ایتدی او حلقه کیمی قیوریلیب بیردن گوگه آتیلدی و اسیز بیر شرید حالیندا گونشده پارلادی و داشلاراوزه‌رینه دوشدی فقط ئولمه‌دی، گولدی..

«گوییه اوچماغین لذتی نه دن عبارت ایمیش! دوشمکدن.» دیبه اونا کنایه ایله گولدی و اوزئوزونه او گونه‌یک دوگون حالینداقیوریلدی.

دنیز آیدین بیر ایشیق ایچریسینده پارلاییر و دالغالار دهشتله ساحله چارپیردیلار.

دالغالارین اصلان نعره‌لرنده مغرور بیر اوش نغمه سی گورولا‌

مبرهی، اونلارین ضربه لریندن قایالار تیتره‌ییر، دهشتلی نغمه دن گوگلر تیتره‌ییردی:

بیز جسور لارین چیلغینلیغینا نغمه اوخویوروز، جسورلارین چیلغینلیغی، - بو دور حیاتین حکمتی!

اوح، ایگیت شاهین اس دوشمنلرله دعوادا قانلارینی آخیتدیر فقط وقت اولار که - سنین اسانی قانین بیر داملاسیدا قیغیلجیم کیمی حیاتین قارانلیقلاریندا آلیشار وچوق ایگیت اورکلر، چلاغین بیرآتشله آزادلیق و ایشیق اودینی یانه‌یرار لار! قوی، سن ئولموش اول! فقط روحیجا ایگیت و قوتلی اولانلارین نغمه لرینده سن هر زمان جانلی، بیر اوره‌کله آزادلیق و ایشیق ایچون مغرور بیر چاغریش اولاراق یاشایاجاقسان.

بیوک صنعتکار آرتیق بوآثرینده گورمه‌سینی اوچالداراق بویوک بیر چارلقه بیز جسورلارین چیلغینلیغینا نغمه اوخویوروز! جسور لارین چیلغینلیغی - بو در حیاتین حکمتی!

دیه آزادلیق اوغروندا وار قوه‌سیله مبارزه ایدن شاهینلره نغمه اوخویور و یئر اوزونده سوروننگی ئوزونه خوش بیلرک مبارزه دن قاچان عاجز گورالاللارا قارشی نفرت بسله‌ییر.

ماقسیم غورکی نین بو اثری آزادلیق اوغروندا مبارزه ایدنلرین ازبری اولموشدی.

قهرمان مبارزه‌لر یازیچینین بو اثریندن الهام آلاراق خلقین آزادلیغی و سعادتی اوغروندا مبارزه‌ده شاهین کیمی اولماغی ئوزلرینه بورج بیلیرلر.

بو دورلرده غورکی بیرادیب اولاراق روس خلقینین آزادلق مبارزه سینین متانت و حرارتینی ان درین و ان قیمتلی بدیعی بیراده چیسی اولموشدور.

(اورتارمادی) ا. پ.

ایران ما روزنامه سیندن

[illegible] نقشی

آذریر ۳۱ ینده آذربایجان دموکرات فرقه‌سی تبریزده حکومتی الینه آلدی....

او وقت مرکزی دولت قیشقردی : « بیز بو یاغی لری یئرلرینده اولوردا جاغیق، بیز اونلارین دندیکلرینه قولاق آسمایب اونلاری آرادان آپارماق ایچون شورای امنیت دن کمک ایسته‌یه‌جه‌ییک

دوز آلتی آی صونرا

خردادین ۳۱ ینده مرکزی دولت آذربایجانا نماینده گونده‌ردی که آذربایجان نهضتنین باشچیلاری ایله دانشیق آپارسینلار، بوگون مرکزی حکومت آراملیق ایله دی یبر :

« بیز آذربایجانین دموکراتیک نهضتی ایله همکارلیق ایتمکه حاضریق، بیز مسئله‌لری مسالمت آمیز یولیله حل ائده جه‌ییک، بیز اونلارین طلب لرینی ایشیتمکه حاضریق، بیز شورای امنیته بیزیم داخلی ایشلریمیزده دخالت ایتمکه اجازه ویرمیه‌جه ییک...»

قوام السلطنه بو دگیشیک لیکده بویوک بیر نقش اوینادی، اما ۲۱۰ ین نقشینده اونوتماماق لازمدر.

دنیا خبرلری

ترکیه ده انتخابات

آنقارا - ترکیه‌نین بوتون ایالتلرینده سرمقله انتخاباتا حاضرلیق گیدیر.

بو انتخاباتدا ترکیه دموکرات فرقه سی ده اشتراک ائده‌جکدیر.

سیام دولتنین احتجاجی

آنقارا - سیام دولتی پادشاهین ئولومی اطرافیندا تحقیقات آپارماقدان اوتری بیر قومیسیون تعیین ایتمیشدیر. بو قومیسیون اهالیدن خواهش ایدیب که پادشاهین ئولومی حقنده ئوز بیلدیکلرینی دیسینلر.

سیام دولتی بیر یئنی هیئت دعوتی تعیین ایتمیشدیر که، نتیجه‌ده قاباق فرانسه‌نین سیاما ایتدیکی تجاوز حقنده امنیت شوراسینا شکایت ایتسین.

اندونزیادا

آنقارا - بیروت رادیوسینین بیلدیردیگینه گوره اندونزیا ملی حکومتی طرفیندن حاضرلانان پیشنهادلار دوقلوت وان موک توسطیله هلند دولتینه ویریلیبدیر.

یونانستان باش وزیرینین لندن مسافرتی

آنقارا - یونانستانین باش وزیری چالداریس انگلیس و آمریکا سفیرلریله گوروشموبدور.

بو گوروش لوتون لندنه اولاجاق مسافرتی حصوصندا ایدی.

خارجی ایشلر وزیرلری قونفرانسیندا

لندن - پاریسده گیدن دورت خارجی‌ایشلر وزیرلرینین جلسه‌سینده ایتالیا مسئله سینین بعضی مادهلری اوزره توافق نظر حاصل اولدی. بعضی‌محافل اظهار عقیده ایدیرکه، اگر بو جلسه سازشله انجام تاپسا، لیداینتمک اولارکه، پاریس‌قونفرانسی آخره کیمی موفقیتله ادامه تاپاجاقدیر.

فلسطینده

دهلی - خردادین ۲۷ سی گیجه سی فلسطینده یهودیلر دمیر یول کارخانالرینه حمله آپاردقلاری زمان اونلاردان ۹ نفری ئولوب و ۲ نفری یارالانیبدیر. یهودیلر اوچ نفر انگلیس افسرینی اوغورلاییلار (اردن) گودیولرینه حمله آپاران یهودیلر دن ۱۴ نفر کیشی‌ویرادن توقیف اولونوبلار.

بو گوروش لرین حرب اولماللارینا راجع (اردن) پادشاهی فلسطینده کی انگلیس اوغورلاری قرباندینه اعتراض ایدیبدیر.

مصرده

علم ان - قاهره‌دن ویریلن خبره گوره انگلیس سفیر کبیری مصرین باش وزیری صدقی پاشا ایله ملاقات ایتمیشدیر.

اندونزیادا

یئنیشن خبره گوره هلندو انگلیس قوه لریله اندونزیا قوه‌لری آراسیندا چوخ‌شدتلی ووروشمالار‌دوام ایدیر سونرا یاپا آبالتیسینده تتیجه گون ساکتلیکدن سونرا شدتلی ووروشمالار ئوز ویرمیشدیر.

ژاپونیادا ایشسیزلیک

ژاپونیانین باش وزیری مخبرلر ایله ایتدیگی مصاحبه ده دیمیشدیر که ایشسیزلرین سایی ژاپونیادا ۷ ملیونا چتمیشدیر.

بغدادین یاخینلیغیندا یئنی طیاره میدانی

عراق دولتی بغدادین یاخینلیغیندا بیر طیاره میدانی دوزلتمک ایچون ۱۵۰ مین لیره تخصیص ویریبشدیر.

خارجه ایشلر وزیرلرینین قونفرانسی حقنده

سندی آکسپرس روزنامه سی‌ یازیر که خارجه وزیرلرینین قونفرانسی آخراجی اسد قونفرانسی‌دیر. هاشیه روزنامه سوویت اتفاقینین ۱۵ ایللیک نقشه‌سینه اشاره ایده‌رک یازمیشدیر که سوویت اتفاقی محاربه‌دن قاباقکی مرحله محاربه‌نین حاصللاریندن ترمیم ایتمک ایسته‌ییر.

سوویت اتفاقیندا یئنی وزارتین تشکیلی

سوویت اتفاقی عالی شوراسینین فرمانی اوزره سوویت اتفاقیندا صحیه صنایعی وزارتلیگی تشکیل اولونور.

لنینقراد کارگرلرینین مهارتی

یئنیشن خبرلره گوره لنینگراد ماشین قایران کارخاناسینین کارگرلری ۱۰۰ مین کیلوواتلیق بویوک بیر توربین دوزه‌لتدیکلری ایچون ژنرالیسیموس استالینه یازدیقلاری نامه‌ده جوابی آلدیقدان صونرا اورادا بیوک بیر میتینگ تشکیل ویریب وعیارکده دمشلر که بو الکتریک اختراعلاری ایجاد ایتمک ایچون ماهادا آرتیق یورولمادان چالیشاجاقلار.

انگلستاندا اعتصاب

لیورپول شهرینین که انگلستانین ان مهم صنعتی‌شهرلریندن در کارگرلری اعتصاب ایده‌جکلر اونلارین عددی ۲۰۰ مین نفر در اونلار، نماینده‌لری ایله سرمایه‌دارلار آراسیندا گیدن دانیشقلار نتیجه‌یه چاتماسا اعتصاب ایده‌جکلر.

فرانکو اسپانیاسی حقنده

نیویورک تایمز روزنامه سینین یازدیغینا گوره آزاد اسپانیا جمهوریتی‌نین باش وزیری ئوز نطقنده دیمیشدیر که، بیرلشمش ملتلر تشکیلاتی‌نین فرانکو اسپانیاسی حقنده گوستردیگی قید سیزلیک وطنداش محاربه‌سینه سبب اولاجاقدیر.

ممکندر که اسپانیا وطنداش محاربه سی توسعه تاپب و اسپانیا اوچونجی جهان محاربه سینین مرکزی اولسون اسپانیادا فرانکو رژیمی‌نین دوامی حقی قیام ملتلرین توکسه مجبور ایده‌جکدیر.

اسپانیا مسئله سینین حل اولونماسی یالنیز اسپانیا خلقی مسئله‌قویماق اولماز، زیرا هیتلر و موسولینی سلاحی اولاراق اسپانیا داخلی ایشلرینده مداخله ایتدیکدن سونرا اسپانیا استقلال و آزادلیغینی الدن ویرمیشدیر. دیلی نیوز روزنامه‌سینین یازدیغینا گوره، فرانکو آلمانیادان قاچان آمیرلره اجازه ویرمیشدیر که اسپانیادا یاشاسینلار.

فرانکو فرانسا سرحدلرینده اولان سلاحلی قوه لرینی گوتتمک ایچون بیر چوخ عده سربازلارینا مسولی لباس گیدیرمیشدیر.

امنیت شوراسیندا

دونن امنیت شوراسی جلسه تشکیل ویریب و هیچ بیر جوره قرار آلمامیشدیر. انگلیس نماینده سی اسپانیا ایشلری حقنده بئله اظهار ایتدی که انگلیس دولتی اسپانیا باره سینده احساساتینی گیزلتمیر، لکن اسپانیانین داخلی ایشلرینه قاریشماقدا ایسته‌میر.